

PUTOVANIE RELIKVIÍ 26. 9. - 15.12. 2019

„Milosrdná láska získava svet!“ sv. Vincent de Paul

KÝM JE JEŽIŠ PRE SV. VINCENTA?

Hľadiet' na Krista misionára a služobníka znamená preniknúť do jadra vincentskej mystiky a byť si istými, že dnes žijeme z jeho ducha. Ale pritom zostáva isté aj to, že stretnutie sa s osobou Ježiša vytvára duchovnú skúsenosť, ktorú zakúsil tak silno, presvedčivo a hlboko sám svätý Vincent. Ponúka nám najlepšiu cestu, aby sme mohli byť i my svedkami Krista v súčasnosti.

I. Ježiš, naša „sila a náš život“

S **Kristom** sme v prednostnom prostredí sv. Vincenta, a to Francúzskej školy duchovnosti. Je zameraná na Krista. Vincent žije s „*očami upretými na Ježiša Krista*“ ako poslucháči v nazaretskej synagóge. Jeho starosťou je Spasiteľ a používa silné obrazy, aby živil našu meditáciu: Ježiš je „*naša sila*“, „*náš život*“, „*naša potrava*“ (VIII,15); v ňom žijú všetky čnosti: „*pokora, láskavosť, znášateľnosť, trpezlivosť, rozvaha a láska*“ (VIII, 231); je „*pravidlom misie*“ (XII,130); „*večnou slasťou Púdi a anjelov*“ (IV,81); „*naším otcom, našou matkou a naším všetkým*“ (V,534); „*život nášho života a jediným nárokom našich srdiec*“ (VI,563); „*veľkým neviditeľným obrazom, podľa ktorého musíme utvárať všetky naše skutky*“ (XI,212). Na záver dodajme tieto jeho slová, ktoré uvádza jeho prvý životopisec: „*Všetko sa mi páči len v Ježišovi Kristovi*“ (Abelly I, 78). Niet pochýb, že v každom okamihu bol oddaný nasledovaniu Ježiša Krista, ktorý bol, „*jeho knihou a jeho zrkadlom*“, podľa pekného výrazu tohto biskupa z Rodez (Abelly, 3. kniha, s. 87).

Svätý Vincent napísal jednému spolubratovi, ktorý závidel druhému jeho pastoračný úspech: „*Kňaz musí mrieť od hanby, keď sa domáha dobrej povesti v službe Božej a mrieť na svojej posteli pri pohľade na Ježiša Krista, ktorý bol odmenený za svoju prácu potupou a šibenicou. Spomeňte si, pane, že žijeme v Ježišovi Kristovi skrze smrť Ježiša Krista a máme zomrieť v Ježišovi Kristovi skrze život Ježiša Krista. Náš život má byť ukrytý v Ježišovi Kristovi a plný Ježiša Krista a aby sme zomreli ako Ježiš Kristus, máme žiť ako Ježiš Kristus.*“ (I, 294-295). Kristus je v centre vincentskej spirituality a tiež misionárskej stratégie. My sme jeho pokračovateľmi a On je hlavný činiteľ a misionár Otca. Je ním poslaný, jeho vyslanec. V textoch, ktoré sa nám zachovali po sv. Vincentovi, sa osemkrát používa tento citát z evanjelia sv. Lukáša 4. kap., 8. verš: «Pomazal ma,... aby som hlásal evanjelium chudobným». Takto opísaný Ježiš, Spasiteľ ho zachytil. Cítil, že mu bola zverená tá istá misia. Aj on sa považoval za oslobodzujúceho: „*Dostali sme to isté povolanie ako náš Pán Ježiš Kristus, ktorý prišiel v prvom rade na svet preto, aby pomáhal chudobným a staral sa o nich. Aby som hlásal evanjelium chudobným. A keby sme sa spýtali nášho Pána: Čo si prišiel robiť na zem? Pomáhať chudobným. - A ešte? - Pomáhať chudobným,*

atd.“ (XI, 108). A tak sme rozhodne misionármi nasledovaním jediného a dokonalého Misionára. Evanjelium je podstatné slovo, ktoré máme ohlasovať chudobným: „*To je naša hlavná starosť*“. Preto nemôže byť urobená povrchne.

Myšlienka sa spresňuje a zjemňuje najskôr pohľadom, kontempláciou evanjeliových tajomstiev.

Aktuálnosť

Evanjelium je stále platné. A osoba Ježiša je nadčasová, nepominuteľná. Evanjelium stojí pred nami ako trvalá výzva. Našou prvou povinnosťou je **nasledovať Krista**. Vcítiť sa do jeho pocitov, vžiť sa do jeho zmýšľania a zámerov, kontemplovať jeho skutky, kráčať v jeho šľapajach, to je prvá z naliehavých úloh. Nasledovanie sa nemôže stať magickou kópiou, ale premietnutím jeho spôsobov myslenia a konania, ktoré zodpovedajú našej dobe. Znamená to opakovať nutný prínos, ktorý čerpáme z **každodenného rozjímania**. Počas neho uvažujeme o Ježišových reakciách a prispôsobujeme ich našej dobe. Je to pravdepodobne najväčšia výzva doby pre súčasnú vincentiskú rodinu. Z dôvodu *aggiornamenta* sme my, lazaristi, často vymazali alebo zúžili túto každodennú schôdzku, ktorá je jediným prostriedkom ako napodobniť život Krista. Toto 350. výročie nám dáva možnosť hodinovej modlitby, ktorá je stanovená Konštitúciami Misijnej spoločnosti v č. 47, 1. ods. a ktorá objasňuje: „*To nás uschopní nadobudnúť Kristovo zmýšľanie a nachádzať správne cesty, aby sme splnili jeho poslanie*“. Je jasné, že osobná modlitba, rozjímanie má trvať jednu hodinu. Prvá časť môže trvať polhodinu, a druhá časť individuálne. Ponad tieto predpisy, ktoré sa týkajú podstatne komunitného plánu, je potrebné znovu objaviť ducha, ktorý ich oživuje: žiť z Krista, ako z neho žil svätý Vincent. Niet inej cesty posväcovania a misionárskej činnosti.

II. Poznať Ježiša a šíriť jeho posolstvo

Poznať Krista nás odkazuje na **šírenie jeho posolstva**. Keď sme sa nechali ním preniknúť, vyvstáva už len otázka, ako ho predstaviť. Predovšetkým nie veľkolepé slová. Svätý Vincent sa im vyhýbal peknými a vzletnými vetami, ktoré boli vážené v jeho dobe! Odporúčal „*jednoduchú metódu*“ pretože „*to je metóda, ktorou si poslužil Boží Syn pri ohlasovaní evanjelia ľuďom*“ (XI, 265). Keď sv. Vincent odporúčal istý mechanizmus – nad ktorým sa dnes pousmejeme – a to, *podstata, motívy, prostriedky*, chcel tým povedať: treba používať reč jednoduchú, konkrétnu, dôvernú, bežnú. Nech sa ohlasovateľ chráni „*zastierať a prekrúcať Božie slovo*“ (XI, 284). Pre pána Vincenta je dôležité rozprávať o Kristovi a hovoriť to slovami prispôbenými dobe, jednoduchými a pochopiteľnými pre ľudí jeho doby. V čase, kedy jeho storočie prekypovalo zápletkou a zložitým jazykom, on spôsobil prevrat kázňami a odporúčal jednoduchosť. Zdôrazňoval príklad všetkých príkladov: „*Keď si náš Pán išiel sadnúť na kameň poblíž studne... začal poučovať ženu tak, že ju požiadal o vodu. „Žena, daj sa mi napiť”, povedal jej. A tak sa treba pýtať raz jedného, raz druhého: „Ako sa majú vaše kone? Ako sa vedie tomuto? Ako sa drží ono? Ako sa máte? Ste zdravý?“. (XI,383). Tiež ho počujeme povedať: „*Ach! Akí budú šťastní tí, ktorí budú môcť**

povedať v hodine smrti tieto krásne slová nášho Pána: Pán ma poslal hlásať radostnú zvesť chudobným! Vidíte, milí bratia, že hlavným cieľom nášho Spasiteľa bolo pracovať pre chudobných...“ (XI, 133-135).

Aktuálnosť

Kto nevníma aktuálnosť takého odporúčania? Ved' misia sa obracia na chudobných, malých, jednoduchých, smädiacich po Bohu a nie na estétov, ktorí trpia nedostatkom slovesnosti. Pravý misionár sa v prvom rade zaujíma o život. Vychádza z každodenného života, z udalostí, situácie každého človeka, jeho potrieb, jeho starostí, konkrétnych túžob. Nepozorovateľne, ako Ježiš pri stretnutí so Samaritánkou, prechádza z konkrétnej ku tajomnej, od viditeľného k žiaducemu, od zdania k bytiu. A vylepšuje svoju reč. Dnes, keď misionár chce mať šancu byť vypočutý, usiluje sa zrevidovať svoju reč. Čo hovoríme? Ako to hovoríme? Je nemožné zanedbávať štúdium pri predkladaní učenia viery a pri katechéze. Nemôžeme už vysvetľovať vieru výrazmi povinnosti: „*Je nutné... Musíme... Musíš...*“, ale výrazmi návrhu, ponuky. Spomínam si na jednu veľmi zaujímavú štúdiu o jazyku v Taizé, zvlášť o výrazoch Brata Rogera, ktorý navrhoval, podnecoval, motivoval. Ako spojiť jasnosť s návrhmi, pedagogiku s podnetmi? Otázka reči je skutočnou otázkou dneška a je naliehavé, aby sme ju prehodnotili, overili, obnovili bez toho, žeby sme stratili podstatu posolstva. Pavol VI. nás už k tomu podnietil, aby sme evanjeliový odkaz vedeli preniesť, a pritom nezradili, inkulturovali ho, a pritom neprekrútili, oživilo a nevyprázdnilo (Evangelii nuntiandi, č. 63).

Evanjelizovať v súčasnosti sa môže považovať za nové ohlasovanie. A tak túto myšlienku novosti šíri spoločenský kontext... Zaväzujú nás k tomu existujúce reality, ako rentabilita, neodkladnosť, účinnosť za každú cenu, vzhľad, prevládajúce ideológie, etické premeny (klonovanie, ekológia, zmes identít) a zároveň strach z prázdna, túžba po duchovnosti, hľadanie zmyslu života, smäď po niečom inom... Keď sa na toto dívame pozitívne, hoci je to dvojznačné, vidíme, že ide o hľadanie absolútna, o túžbu po spoločenských stykoch, o scitlivenie pre kolektívnu a sociálnu emotívnosť, o všetko, čo tvorí ľudskosť. Toto všetko čaká na možnosť ohlasovania Ježiša Krista. «*Musíme sa naučiť spájať solidaritu s originálnosťou kresťanského slova, emotívnosť s chápanosťou vo viere*» (Krištof Rocrou z *Misii vo Francúzsku*).

III. Ježiš misionár a služobník

Kristus – misionár, ako ho vidí sv. Vincent, je neoddeliteľný od **Krista služobníka**. Okrem pohľadu na tajomstvo Krista, úsilie o šírenie jeho posolstva vieme dobre, že svätý Vincent vidí Krista v chudobnom a chudobného v Kristovi. Žijeme neustálu a závažnú pripomienku Matúšovho evanjelia z 25. kapitoly, 40. veršu. Všetci z vinčentskej rodiny sú povolání nasledovať ho po ceste služby. Darovanie sa v čistom, radikálnom stave sa deje každý deň hnutím srdca: slúžiť chudobnému znamená slúžiť Bohu! Preto musíme hľadať na samotného Ježiša Krista. On je vtelené Božie slovo, človek medzi ľuďmi, ktorý trávi čas na modlitbe, žije v stave neustáleho spojenia so svojím Otcem: “*Ja a Otec sme jedno*” (Jn 10, 30). Je však aj tým, ktorý slúži ľuďom deň čo deň s bezmedzným obetovaním: „*Ježiš chodil po všetkých mestách a dedinách, učil v ich synagógach, hlásal evanjelium o kráľovstve*

a uzdravoval každý neduh a každú chorobu.“ (Mt 9, 35). Ježiš je zaodiaty ako služobník tak, ako to požaduje od svojich nasledovníkov v Lukášovom evanjeliu 12, 35 : „*Bedrá majte opásané*“ a aby sme sa volali «sluhami», toto slovo sa opakuje 76-krát v štyroch evanjeliách. Ale najväčším príkladom je nám umývanie nôh: „*A ja som medzi vami ako ten, čo obsluhuje*“ (Lk 22, 27). Dáva nám príklad toho, ktorý sa skláňa najnižšie, zrieka sa každej nadradenosti, akéhokoľvek božského nároku a zaodiaty ako sluha umýva nohy svojim učeníkom. Tento úkon zvyčajne robili otroci: „*Z povedaného ma najviac oslovilo to,... čo sa hovorilo o našom Pánovi, ktorý bol nenútený učiteľ všetkých a pritom sa stal posledným zo všetkých, potupou a averziou ľudí, vždy si volil posledné miesto všade, kde sa nachádzal. Drahí bratia, možno si myslíte, že človek je skutočne ponížený a sa veľmi pokoruje, keď zaujme posledné miesto. Ach čo! Poníži sa človek a zaujme miesto nášho Spasiteľa? Áno, milí bratia, miesto nášho Spasiteľa je posledné. Ten, ktorý túži rozkazovať, nemôže mať ducha nášho Pána. Tento Božský Spasiteľ neprišiel na svet, aby sa mu slúžilo, ale aby slúžil druhým. Toto nádherne praktizoval nielen v čase, keď prebýval pri svojich rodičoch a u ľudí, u ktorých slúžil, aby si zarábala na živobytie, ale aj – ako to hovoria viacerí svätí otcovia – v čase, kedy s ním prebývali učenci, slúžil im vlastnými rukami, umýval im nohy, dal im odpočinúť si po ich námahe*“ (XI, 137-138). Nezabudnime nikdy, že toto umývanie nôh sa uskutočnilo pred Kalváriou, miesto zvrchovaného daru! Vincent správne vnímal plnosť Kristovho daru v „*tomto prikázaní čistej, nezištnej lásky*“ (XII, 13). Tento Kristus nás vrhá na kolená. A na kolenách je plne Bohom...: „*Prosme Boha..., aby nás uchránil od tejto zaslepenosti. Prosme ho o milosť tiahnuť dole*“ (XI, 394). Najvyšší sa stáva najvyšším, keď je veľmi nízko. Dcéry kresťanskej lásky, ktoré sa budú volať a podpisovať „*nehodné služobnice chudobných*“, sa zrodia z poníženosti, čo nie je bez ponaučenia vo vinčentskej logike. „*Aby ste sa stali pravými dcérami kresťanskej lásky, musíte robiť to, čo robil Syn Boží tu na zemi. A čo robil v prvom rade? Podriadil svoju vôľu svätej Panne Márii a svätého Jozefovi a neprestajne pracoval pre dobro blížnych, navštevoval a liečil chorých, poučoval nevedomých o veciach potrebných pre ich spásu. Aké ste blažené, milé dcéry, že ste povolané na takúto bohumilú činnosť! Ale musíte veľmi bedliť, aby ste svoje povolanie nezneužili, naopak, veľmi sa usilujte o dokonalosť v tomto svätom stave. Ste šťastné, že ste prvé povolané na túto svätú činnosť, vy chudobné dedinské devy a dcéry remeselníkov*“ (IX, 15). Aj spolubratia sa stanú služobníkmi v nečakaných situáciách, budú správcami alebo ošetrovateľmi a dokonca i nosičmi mŕtvol! Stať sa služobníkom nasledovaním Krista je životný stav. “Byť v službe” si vyžaduje úplné zaangažovanie, v každom okamihu. Nikdy nie sme “mimo prevádzky”, ale vždy na stráží /v službe/. Svätý Vincent prijal pre svojich nasledovníkov tento stav inštinktívne. Služba „*vovádza do „stavu lásky*”. Vždy a všade.

Aktuálnosť

Je jasné, že sv. Vincent chcel mať svojich nasledovníkov ako odborníkov **v telesnej a duchovnej službe**. Uviedol ich na cestu Krista láskavého, pozorného voči všetkým neduhom, solidárnym, sprevádzajúcim. Ako Kristus, i on ich neustále vysielal na cesty, aby boli dobrými Samaritánmi pri «*ľuďoch opovrhovaných spoločnosťou, pri obetiach katastrof a nespravodlivosti*“. Tu je široké misionárske pole, byť vernými vnuknutiam svätého

Vincenta, byť vernými predstave, ktorú mal o Kristovi. Ježiš, ako služobník evanjelia, nás vyzýva, keď lieči chorých, počúva tých, ktorí ho vzývajú, kriesi mŕtvych, koná skutky ohlásené v Lukášovom evanjeliu 4, 18-22. V súčasnosti možno mnohostranne aplikovať Ježiša – služobníka, čo nás vovádza do veľkých oblastí etiky, spravodlivosti, pokoja a spoločenského života vo všeobecnosti. Ale ponad možnosti vlastné každej oblasti vincentská rodina určite zväži, ako zameria svoju charitatívnu a sociálnu činnosť v určitom presnom bode. Možno by sme sa mali rozhodnúť pre niečo zjednocujúce a dynamizujúce. Môžeme uvažovať o chudobe vo svete drogovy závislých alebo pri migrantoch. Bezpochyby Misijná spoločnosť by len získala pri takomto spojení.

Napísal P. Jean-Pierre Renouard, CM, Provincia Toulouse